

Eitt blómandi land

Mangur hvakk við, tá hann las greinina. Viðareidispresturin skrivaði í 14. sept. seinasta leygardag. Yvirskriftin »Doyggi andi land« er okkurt, hann hevur funnið burtur úr Norðlýsinum. Slika yvirskrift kundu javnaðarfólk als ikki hugsa at sett sum yvirskrift, tí flokkurin hevur tað álít á fólk okkara, at tað vildi verið órættvíst at gívið teimum tað skóðsmál, at nú var einki eftir, nú var liðugt við landi og fólk, nú var tað eitt doyggjandi land, og harvið eitt doyggjandi fólk. Nei! Við einum sterkum javnaðarflokki á tingi, siggja vit fyrri okkum eitt blómandi land. Higartil hevur tað á summum økjum gingið strítið, tí tað hevur verið torført at fáa hinar flokkarnar at fylgja við, tó skal tað sigast, at í summum fornum hevur tað eydnast at fáa allar flokkar 100 pst. við, t. d. viðvíkjandi teim sosialu lógunum, men tað kostaði nógv stríð. Hetta var tað okið, vit settu, sum okkara fremsta mál, tí tey, sum av eini ella aðrari orsök, sjúku ella aldrí, ikki sjálf for fyrri at klára seg, máttu fyrst fáa hjál. Í dag hava vit sett okkum sum fremsta mál at fáa útvegir fyrri, at arbeiði verður til allar hendur.

Arbeidsloysi er figgindin nummar eitt, sum vit hava at sláast við. Í dag seta vit álít okkara á, at idnaðarútbýggingin fer at gera tað, at nokk fer at verða til allar hendur, bæði til kvinnur og menn.

Men tað veri okkum langt ífrá, at bjóða fólk hvat sum helst í løn fyrri tað, tey leggja av orku í arbeiðið. Viðareidispresturin hevur tikið nokur dómi í kr. Alvaratos Niels Pauli, har hevur tú verið ógviliga óansin við hasum domunum. Troystar tú tær virkuliga at nevna dómi sum: »Um maður við gomlum amboðum vinnur bert 5 tús. kr. um árið og krevur 10 tús. til lívsins upphald...«

Er tað virkuliga hetta talið, tit tjóðveldismenn seta sum ein sømuliga løn.

Er hetta lønin, tjóðveldismenn ætla, at fólk skal venta sær tá tjóðveldismenn fara at kvetta? Óðrvisi er við javnaðarflokkinum. Hann strembar eftir at koma burtur úr hesum: miniumskravíð fyrri eksistens als ikki kann koma uppá tal. Mál okkara er, at strembast skal ímóti, at OLL kunnu liva undir sømiligum korum og liva væl, og tað gera vit ikki við at nevna eitt so láttligt tal sum tað tú nevni. Vit vita væl, at tað finnst fólk, sum fáa eina so ómenniskjaliga lága inntøku, at tað er at undir ast á, at løn teirra skal strekkja til.

Men í mongum heimum úti á bygd í Føroyum er tað so, at tað sum oftast er okkurt eldri fólk í húsinum, sum fær fólkapensión, og tað er hetta, sum hevur bjargað mongum

heimi frá undirgangi. Tað var ikki ætlanin við pensiónini, sum ikki er ov høg frammanundan, at fleiri fólk skulu hava hana at liva av; men soleiðis er nú einaferð vorðið.

Tað undrar okkum stórliga, at tú, sum ein ungur maður ikki hevur hugsað eitt sindur meira frameftir, tí tað vit bjóða okkum fram sum valevni.

Javnaðarflokkurin kann ikki beinleiðis siga, hvørja løn, arbeiðsmaður og arbeiðsskivinnar skal fáa um tíman, tí hetta er ein fakfelagsspurningur, men tá javnaðarmenn hava fingið fleirtal eisini í organisationunum, tá vilja hesar standa sterkari og samskipa seg í eitt sterkt landsfelag.

Men javnaðarflokkurin vil til eina hvørja tíð styðja tey krøv, sum koma á tingborð frá arbeiðaraorganisationunum.

Valevni hjá javnaðarflokkinum eru sand um, at tað er hart tiltrøngt, at fólk við lágt inntøkum best og skjótast verða hjálpt, um javnaðarflokkurin kemur sterkur inn á ting, og tað vita vit, at hann ger.

Hanna.

Er fólkaflokkurin heilt í uppløysn?

Oddamenninir verða frákoyrdir

Allir vita, at Dánial Niclasen hevur verið ein av oddafiskunum innanfyri fólkaflokkinn — ein av teimum, sum nærur hevur myndað flokkinn. Hesin

D. Niclasen hevur nú sent eitt »himmalbræve« í hvørt hús í Føroyum, og hóast at hann høgur til allar síður, við und antak eftir Hilmar Kass og Kj. Mohr, sum hann heldur vera skilamenn, so er tað týðu

HANS DALSGAARD farin

So komu tá boðini um, at Hans Dalsgaard var deyður bráðliga á einum fundi. Hóast hann longu hevði tikið seg burtur úr sovordnum av heilsu ávum. Men hesa ferð fór hann við, sum tað kann tykjast, við serligum órindum. Stutt eftir, at hann hevði lagt hesi órindi fram — at ein grunur skuldi gerast til minni um Petur Mohr Dam sála — fall Hans frá og var ikki meira — Hann hevði gjørt sitt til at reisa einum farnum vinmanni minnisvarða.

Við Hans Dalsgaard er ein sermerktur mentamaður farin. Í handligum verki var hann bæði vitur og virkin. Tað kom almenninginum tilgøðar alla ta tíð hann var fólksins tænastumaður.

Gjøgnum fimti ár hevur Hans Dalsgaard verið við til at geva feroyskum mentunarlivi sitt egið andlit. Hansara yrkingar, søgur og týðingar verða ein varandi dyrgripur í feroyskum bókmentum. Í skriv ing síni er hann tann sökjandi, tann sjálvgranskandi, sum í mótgangi vil ikki geva seg út, men setur seg til mótverju, leitar útvegir — og finnr teir. Sum árinu gingu baksaði hann seg fram til eitt livssýni, sum bera kundi, eitt niðurlag til lívið, sum var heilt hansara egna — og gav honum samljóð í sinnið.

Feroyskt mál hevði hann

magnað at mykja, so tað sterkt og klingandi lýsti alt, hann vildi siga; har treyt hvørki orð ella snið. Her minnst vit hann sum tann stóra meistaran.

Tað kennist tómt hvørja ferð ein sovordin maður fer, og enn tómari fyrri okkum, sum áttu hansara vinskap frá barnsbeini. —

Men so segði hann maðurin:

»Tí tann góða hugsanin liv aldri lat, aðrenn enn betri hugsanir av sær hon gat.«

Friður veri við minni hansara.

Heðin Brú

VÆLEYDNAÐUR FUNDUR

Seinasta mikudag skipaði SU fyrri politiskum fundi í losjuhúsinum í Havn. Røður vóru hildnar av Torfinn Smith, Aksel Skoubo og Atla Dam. Aftaná var orðið fritt, og nytti fleiri høvi til at taka orðið.

Tiltakið var sera væleydnað. Til sjálvan fundin vóru stívliga 200 fólk, mest ungfol, og longur tað leið út á kvöldið komu fleiri.

Seinri var skemt og dansur. Hetta er fjórði fundurin av hesum slag sum SU skipar fyrri. Fyrsti var í Kollafirði, annar á Tvøroyri og triðji í Vági.

ligt, at tað er fólkaflaksformanninum, hann er úti eftir, og sum hann vil til livs.

At hann so eisini hevur høg til formannin fyrri javnaðarflokkinn, kann einans gleða okkum, tí um tað ikki var so, høvdu vit ivast í um formaður okkara var á rettari leið, tí í báti við Dánial Niclasen — politiskt — vilja vit ikki vera. Hann skal fólkaflokkurin eiga við húð og hár og við krop og sál.

Hetta er núverandi fólkaflaksformaður, sum partamenn hansara fara so illa við. Fyrrverandi flokksformann Poul Petersen ætla teir eisini at frysta í hel til hetta valið, við tað at teir nú hava stíllað ein annan havnamann upp sum heddmann á fólkaflakkslistanum í Eysturoy, og sum skal verða tann, sum skal jarðleggja Poul Petersen. Har er komið vátt í royðrið við lit.

OPSLAG

AF EN STILLING SOM SEMINARIEREKTOR FOR FÆROERNES SEMINARIUM

Ved Færoernes seminarium vil en stilling som seminariektor være at besætte snarest.

Stillingen aflønnes i henhold til lov nr. 13 af 18. juni 1969 om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af tjenestemandstillinger i staten, folkeskolen og folkekirken § 26, stk. 16, jfr. §§ 2 og 36, i lønramme 37.

Til stillingen er knyttet et generelt tillæg med et grundbeløb på 800 kr. årligt og et særligt tillæg med et grundbeløb på 2400 kr. årligt.

Til stillingen hører tjenestebolig.

Ansøgninger stiles til kongen, og indsendes til Færoernes skoledirektion inden den 20. november 1970.

FÆROERNES SKOLEDIREKTION, den 27.10. -70

M. Wahl.

Privata initiativið leingi livi

Aftur nú hava vit funnið gullkorn úr Dagblaðnum. Hesaferð er tað eitt valevni fólkaflakksins í Suðurstreym, sum ger sína skyldu móti flokkinum at skriva nakrar reglur nú val stendur fyrri durum. Flokkinum og málagnini tess, Dagblaðið, trúgvur, er hann sakligur, litlilætin og begrundar pástandum sínum avbera væl.

Nú er tað so, at tað ikki eru øll sum lesa tilkan uppbyggjandi lestur, sum einum og hvørjum er borgaður fyrri við at lesa málagn Fólkaflakksins, og tí er tað vert at endurprenta ein av teim for-

vitnisligastu stubbunum úr greinini hjá Ásbjörn Midjord.

Skriva verður um íbúarviðurskiptini, sum m. a. undirritandi hevur vágað sær at nevnt í SOSIALINUM áður, tí tey verða hildin av javnaðarflokkinum at vera ov vánalig. Sjálvandi var tað ógvuliga nasadjarvt at siga, at tilfarssolurnar ikki hava hall av solu teirra; men hetta var so gjørt.

Ásbjörn Midjord skivar um eitt uppskot á tingi, sum miðaði ímóti at tað almenna skuldi viirtaka tilfarssoluna:

Flokksins áskoðan í hseum er tann, at á teimum økjum har so stór kapping er, sum

talan er um á hesum øki, har er onki vannið við at hitt almenna tekur sær einkarsolu. Okkara áskoðan er, at ein slík fyrirteka drivin av embætismönnum við ongum eginhuga, ikki hevði maktað at hildið prisnar á tí niveaui, ið harða kappingin heldur teir.

Maðurin sum skriva hevur (Framhald á 8. síðu)

ÆVINTÝR IV.

eftir Heðin Brú, er komin í bóka-búðirnar. Ummæli kemur í seinna blað.